

Interpellation av Raymond Wigg mp om villkoren för privatiseringen av Naturbruksgymnasierna Berga och Säbyholm

”Vad har Naturbruksgymnasierna med kultur att göra” sade Birgitta Rydberg i budgetdebatten inför 2007 års verksamhet i Stockholms läns landsting. I budgeten beslöt den borgerliga majoriteten att gymnasierna skulle överföras direkt under landstingsstyrelsen för att senare omvandlas till friskolor.

Vid det tillfället kom jag att tänka på vad som skiljer oss människor idag från de tidigare samlar- och jägarsamhällena. Då, för flera tusentals år sedan satte människor ned plogen i det s.k. ”Tvåflodslandet” mellan Euftrat och Tigris och i floden Indus dalgång startade det som vi idag benämner för kultur eller civilisation.

Inom hälso- och sjukvården finns idag flera områden där ”gröna verksamheter” bidrar inom olika fält. ”Grön rehabilitering” och ”gröna terapitradgårdar” inom äldreomsorgen, ”djur i vården” som behandlingsmetod både för missbrukare och traumatiserade barn. Idag anses det vara evidensbaserat att dessa gröna element inom vård och omsorg, både bidrar till att vi är friska och förkortar sjukdomstiden efter t.ex. operationer.

Skolorna själva tar också fler exempel på sektorer där man ser en framtid för sina elever t ex. golfgreenskötare, jaktkonsulenter, trädgårdsdesigners, smådjursskötare.

Jag vill också peka på att Sverige förmodligen, inom en inte alltför lång framtid, också kommer att få ta ett ökat globalt ansvar för livsmedelsproduktionen. Klimatförändringarna kommer att innebära att Medelhavsområdet drabbas än mer av torka. Redan idag går grönsakstransporterna i motsatt riktning, mot vad vi är vana vid, under de hetaste sommarmånaderna. Från Sverige till Italien, Spanien och Frankrike!

Landstinget har ett ansvar för att främja en hållbar utveckling i Stockholms län och planera så att förutsättningar ges för en långsiktigt hållbar tillväxt. För att vi i framtiden ska kunna rekrytera människor till den ”gröna sektorn”, krävs skolor. I detta läge pressar den borgerliga majoriteten fram en snabb ”avknoppning” av Naturbruksgymnasierna vilket hotar deras framtida existens!

Den bedömning av Berga och Säbyholms marknadsvärde som skett har gjorts utifrån att det handlar om jordbruksfastigheter, och inte skolor, med helt andra förutsättningar. Vilket betyder att prislappen blir allt för hög i relation till möjliga elevavgifter.

Vid både Berga och Säbyholms Naturbruksgymnasier har personalen med hjälp av konsulter valt att bilda aktiebolag för att driva skolorna. Ett problem är att av Säbyholm personal har ca 50 % anmält sitt intresse att ta lån och teckna sig i bolagen. Vid ett personalmöte på Berga svarade lite över 50% att de var intresserade vid en handuppräckning. På Säbyholm har dessutom investeringen i en ny och miljövänlig energiförsörjning stoppats av Finanslandstingsrådet Chris Heister. En investering som kostar 20-25 miljoner kronor.

Den som besöker Säbyholm och ser dess byggnader förstår att det är en kulturskatt. Flertalet av skolbyggnaderna är ritade av Ivar Tengbom, som gjort sig mest känd för Högalidskyrkan och Konserthuset i Stockholm. Det är tyvärr en illa förvaltat skatt då LOCUM under lång tid försummat det yttre och inre underhållet. Landstinget bör ta det fulla ansvaret för den försummelsen.

Ett Naturbruksgymnasium är med nödvändighet en stor ekonomisk rörelse. Man har en stor och avancerad maskinpark, med krav på underhåll och nyinvesteringar. Det finns många byggnader; elevinternat, ekonomibygnader och skolsalar. Man brukar stora arealer och har en diversifierad verksamhet som till stora delar är ekologisk.

Det finns en risk att de villkor och förutsättningar som majoriteten ger för omvandlingen inte räcker till! De konsulter som tilldelats, och de garantier för personal som vill gå i garantipension, är inte tillräckliga! Det eftersatta underhållet och den uteblivna investeringen av nytt energisystem ställer i alla fall Säbyholm, om inte ”på bar backe”, så i alla fall nära på.

Jag befärrar att den brådska med vilken den borgerliga majoriteten skyndar på omvandlingen av Berga och Säbyholm till friskolor slutar med nedläggning av en eller båda skolorna inom några år. Det finns intressenter som med glädje skulle köpa upp de stora och vackra egendomar som Berga och Säbyholm utgör för att stycka dom med syfte att göra maximal vinst.

Jag ställer följande frågor till Finanslandstingsrådet Chris Heister;

Anser du att de förutsättningar ni ställt till förfogande för omvandlingen av Naturbruksgymnasierna garanterar deras fortlevnad?

Är det godtagbart att processen skyndats på så till den milda grad att endast en minoritet av personalen känner sig så delaktiga att de vågar teckna andelar i de bägge bolagen?

Måste försäljningspriset, som ligger högt på en överhettad fastighetsmarknad, vara helt marknadsbaserat, eller har landstinget ett moraliskt ansvar gentemot de bägge skolorna och deras medarbetare, som ska avspegla sig i priset?

Raymond Wigg

Oppositionslandstingsråd mp